Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 248. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го ГРУДНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 28, 1985 No. 248. VOL. XCII.

Прихильники українців демонстрували біля знищеного пам'ятника в Ізраїлі

Єрусалим. — Демонстранти, протестуючи у неділю, 1-го грудня, проти знищення пам'ятника українським жертвам Гітлера і Сталіна, заявили, що поліція знає винних, але нічого не робить в цій справі з-за своїх натиукраїнських настроїв, — пише кореспондент Ралф Аметан в англомовній газеті „Джерузалем Пост" з 6-го грудня, що є додатком до газети „Ін Джерузалем".

Члени Товариства єврейсько-українських зв'язків в Ізраїлі демонстрували на Горі Сіон, на тому місці, де був пам'ятник. Пам'ятник, що був зруйнований 26-го вересня ц.р., проіснував всього п'ять місяців. Носячи плякети гебрейською, англійською і українською мовами, демонстранти висловили свій біль з приводу бездіяльности поліції.

„Ми встановлюємо мирні відношення між народами, — говорив голова товариства Яків Сусленський, — а руїнники пам'ятника є ворогами миру. Ми хочемо змінити поняття про українців в мисленні ізраїлитян".

Я. Сусленський, як і інші промовці на зібранні, признав, що дії деяких українців під час Другої світової війни були страшними. „Між українцями були страшні звірі і ми за те, щоб покарати тих звірів, але ми не можемо твердити, що весь нарід складається з бандитів та вбивців".

Деякі з приблизно 30 осіб, які були присутні, говорили про свій позитивний досвід спілкування з українцями. Я. Сусленський сам був в'язнем Сіону, і під час свого ув'язнення у Володимирській тюрмі йому значно помагали українці, які цим часто наражували себе на небезпеку. Другий промовець, Нісім Городінський, ропзовів, що протягом шести місяців українська жінка ховала його у підвалі від нацистів.

Деяких демонстрантів турбувало те, що нехтуючи цю справу, власті несвідомо сприяють розповсюдженню в Ізраїлі расистських настроїв. Одна жінка заявила, що саме жидам недопустимо відноситись до інших так, як колись ставились до них їхні переслідувачі.

Товариство існує шість років і має 400 членів, половина жидів та половина українців.

На демонстрації був присутній український студент з Канади. Він говорив про те, що молодше покоління українців починає переоцінювати минуле свого народу. Він висловив подяку товариству за його діяльність. Після демонстрації він заявив газеті, що спорудження пам'ятника у травні цього року викликало велике зацікавлення серед української громади Канади, яка нароховує 600,000 членів і до якої він належить.

Приготовляють відзначення Січневих Роковин в Олбані

Трой, Н. Й. (І.Д.) — Заходом всіх українських організацій Олбанської округи відбудеться в неділю, 19-го січня 1986 року, в 4 год. в залі Українського Клюбу у Вотервліті, Н.Й. Січнева академія зі святочною програмою.

У вівторок, 21-го січня 1986 року, в будинку легіслятури в Олбані в 12-ій год. полудня, буде відзначення Січневих Роковин з участю урядових чинників, сенату й асамблеї.

У програмі виступить український танцювальний ансамбль „Зорепад". Пізніше в сенаті й асамблеї прочитають проклямації губернатора про День Української Незалежноси. Всі українські організації повинні подбати, щоб їхнє членство взяло участь в цих урядових відзначеннях роковин пролоґошення незалежности України.

НОВЕ НАПРУЖЕННЯ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Тель Авів, Ізраїль. — Прем'єр-міністер ізраїльського уряду Шімон Перез заявив кореспондентам про нові провокативні акції Сирії, які можуть дуже скомплікувати загальну ситуацію на Близькому Сході і збільшити напруження між Ізраїлем і Сирією. Він поінформував журналістів, що Сирія, крім розміщення протилетунських ракет на ливансько-ізраїльському кордоні, пересунула до східнього Ливану другу військову ракетну одиницю, так звану мобільну сотню з протилетунськими ракетами совєтського випуску, які практично унеможливлять полети ізраїльських літаків над ливанською територією. Перез висловив побоювання, що нові тактичні потягнення Сирії можуть спровокувати непотрібний конфлікт між Сирією і Ізраїлем. „Ми дуже докладно студіюємо нову стратеґію Сирії і спостерігаємо за рухами її війська", — заявив Перез кореспондентам.

Політичні і військові спостерігачі заявляють, що Ізраїль ніколи досі не сприймав спокійно рухів війська сусідніх арабських держав і все вдаряв першим. Тому існують побоювання, що незабаром може дійти до відкритої конфронтації між ними.

У Вашінґтоні, речник Державного департаменту заявив, що державний секретар Джордж Шулц намагається різними способами зменшити напругу між Ізраїлем і Сирією, закликаючи обидві сторони затримати холоднокровність і не „готуватись до війни", а радше думати про те, як полагодити справу непорозуміння.

До збільшення напруги спричинився також совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов, який, практично кажучи, заохотив сирійського президента Гафеза ель-Ассада своїм листом про готовість Совєтського Союзу допомогти Сирії політично і матеріяльно, а головно доставою нової модерної зброї у випадку нападу на неї „ізраїльської вояччини". Властиво, нові провокативні акції і підтягнення нових ракетних військ до Ливану наступило вже після отримання листа з Москви.

У зв'язку з цим, що до Сирії поїхав на відвідини йорданський король Гуссейн, ЗСА також через нього намагаються впливати заспокоююче на обидві сторони. Ситуація однак залишається напруженою і якщо Сирія не забере додаткову кількість ракет із східнього Ливану і не вияснить справи розміщення ракет на Голянських висотах, то ледве чи можна буде оминути конфлікту між згаданими державами, що дуже пошкодило б американським мирним заходам на Близькому Сході.

Появився „Історичний Атлас України"

Торонто. — Катедра Українознавчих Студій при співпраці Видавництва Торонтонського університету завершила свій другий з черги проєкт для відзначення десятирічнього святкування Тисячоліття Християнства Руси-України.

Цим найновішим досягненням є перший англомовний „Історичний Атлас України".

„Історичний Атлас України" містить у собі 25 кольорових карт, які приготовив відзначений нагородами канадський картограф, Джеффрі Меттюс, згідно з найновішими картографічними методами та з великою естетичною досконалістю. Карти заплянував та написав до них пояснення керівник катедри, проф. Павло Р. Маґочий.

Перші три мапи представляють географічне та етнолінґвістичне розміщення українських земель. Наступні 22 карти подають історичний розвиток українських земель від праісторичних часів до сьогодні. Це вперше студенти, чи взагалі читачі, мають нагоду отримати наочні інформації про первісний осідок слов'ян, про розселення антів і хозарів, про первісну територію Руси, про славні Дніпрові пороги, за якими козаки створили свою Запорізьку Січ, про битви гетьмана Хмельницького, та про кордони Козацької Держави.

Для тих, які зацікавлені перш за все подіями новітніх часів, „Історичний Атлас України" графічно показує адміністративний розподіл українських земель у межах Австро-Угорської та Російської імперій, українські кордони за часів різних урядів під час Визвольних Змагань та розподіл українських земель за часів німецької займанщини в час Другої світової війни.

„Історичний Атлас України" є необхідний для кожного, хто цікавиться історією й культурою України та Східньої Европи. Це є друга з черги праця катедри для відзначення тисячоліття після набуття катедрою колекції українських рідкісних книг для бібліотеки Торонтонського університету. Третім проєктом у цьому циклі буде видання матеріялів надзвичайно успішної торонтонської конференції про життя й діяльність Митрополита Андрея Шептицького.

Докладніші інформації про Історичний Атлас України та про інші видання катедри можна одержати від Видавництва Торонтонського університету або від Chair Publications, 484 Clendenan Ave, Toronto, Ont. M6P 2X6. Ціна атласу — в полотняній оправі — 29.95 кан. дол., у паперовій — 16.95 кан. дол.

ПОШИРЮЮТЬСЯ ПОГОЛОСКИ ПРО ВІДХІД ДЖ. ШУЛЦА

Вашінґтон. — Аґентство Ассошієйтед Пресс інформує, що під час різдвяного прийняття в Білому Домі, влаштованому для близьких співробітників президента Роналда Реґена, сам Джордж Шулц заявив присутнім, що, мовляв, в цій залі є багато осіб, які хочуть щоб він зрезиґнував з посту державного секретаря і тим самим перестав бути одним з керівних членів цієї Адміністрації.

Очевидно, що серед учасників тієї товариської вечірки було чимало осіб, прихильників правого крила Республіканської партії, тобто консерватистів, які вважають вже віддавна, що Р. Реґен повинен розглядатися за іншою особою, яка могла б заступити Дж. Шулца. Про відхід Дж. Шулца почали поширюватись поголоски зараз таки після нібито успішної вершинної зустрічі між президентом Р. Реґеном і совєтським лідером Михаїлом Ґорбачовим в Женеві, а сам Шулц вже два рази про свій відхід згадував публічно. Перший раз після зарядження Президента про перевірку високих федеральних урядовців, і другий раз під час вже згаданої різдвяної вечірки. Політичні спостерігачі однак відмічують, що між ним і Президентом існують дуже добрі, майже дружні відносини і тому тяжко робити будь-які висновки із Шулцових заміток.

Кореспонденти, які цікавляться поголосками про резиґнацію Дж. Шулца і на цю тему пробували говорити з багатьма особами у Вашінґтоні, кажуть, що речники Державного департаменту Чарлз Редман, Ед Джереджіян, а також представниця Ради Крайової Безпеки Керна Смалл відмовились від коментарів в тій справі, але також не заперечували поголосок. У Білому Домі, зараз таки після заяви Шулца про „противників", в кулюарах можна було довідатись про „кампанію проти державного секретаря" багатьох осіб з близького оточення Президента. Інші дораджували Шулцові, щоб він не займав до цієї справи становища, бо цим самим він дає в руки його противників „додаткову амуніцію".

Офіційні речники, такі наприклад, як Леррі Спікс, заперечують всякі поголоски про відхід Шулца, але загально відомим фактом є, що між ним і такими особами, як секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер, або директор Сі-Ай-Ей Вілліям Кейсі, від років існують суперечки, якраз про закордонну політику ЗСА, репрезентовану Шулцом.

Між іншим, згідно з опінією поінформованих осіб, Шулц систематично відкридав всякі поради колишнього першого дорадника Президента у справах крайової безпеки Роберта МекФарлейна і хто знає чи він не був причиною його відходу з Білого Дому. Шулцове становище до справ контролі зброєння допомоги нікараґуанським антикомуністам і хочби видачі совєтського моряка українця Мирослава Медведя, також озлобили провідних консерватистів.

ТЕРОРИСТИ ПЕРЕВЕЛИ НАПАДИ В РИМІ Й ВІДНІ

Рим. — Тут у п'ятницю вранці, 27-го грудня ц.р. на міжнародному летовищі терористи кинули бомби та розпочали стрілянину на пасажирів, що саме переходили перевірку при вході до ізраїльського літака лінії „Ель Аль".

В атаці згинуло 14 осіб, а 80 є поранених, але це число зростає. Серед вбитих є одна 12-літня дівчинка, громадянка ЗСА, один із службовців ізраїльського літака і три терористи. Всі припущення вказують на те, що терористами є араби і італійські власті давно вичікували атаки терористичної арабської організації як відплату за те, що на терені Італії перебувають у в'язниці члени арабської організації, яка виконала захоплення італійського корабля „Ахілле Лявро".

Майже рівночасно з атакою на летовищі в Римі, подібна атака відбулася на летовищі у Відні, де також терористи кинули гранати на людей, що стояли при вході до ізраїльського літака. Тут згинуло три особи в тому один терорист, а біля 40 було поранених.

Уряд ЗСА засудив ці останні терористичні акти, а уряд Ізраїля погрозив відплатою.

В. Ґрішин „пішов на пенсію"

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що рішенням московського міського комітету КПСС перший секретар московського міського комітету Віктор Ґрішин звільнений зі своєї посади „у зв'язку з відходом на пенсію".

У повідомленні пресового агентства особливо підкреслюється, що в роботі пленуму московського комітету брав участь генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов. ТАСС нічого не повідомляє про те, чи буде В. Ґрішин також виведений з Політбюра. Згідно з уставом партії, рішення про виведення з Політбюра приймається Центральним Комітетом. Це питання повинно бути обговорене на черговому пленумі.

В. Ґрішин був останнім впливовим членом Політбюра „брежнєвських часів". Після смерти Константина Черненка саме його кандидатуру запропонував Ґріґорій Романов на пост генерального секретаря.

В. Ґрішин був вибраний членом Політбюра в 1971 році, а з 1967 року він був членом президії Верховної Ради.

З часу приходу до влади М. Ґорбачова в совєтській пресі неодноразово появлялися матеріяли, які критикували московське керівництво за недоліки в будівництві житлових домів та в транспорті. Правда, ім'я В. Ґрішина в цих матеріялах не згадувалося, але закордонні репортери і дипломати, акредитовані у совєтській столиці, добре розуміли про кого йде мова і рішення московського комітету для них не було несподіванкою.

В кінці жовтня в газеті „Советская Россія" був надрукований лист В. Ґрішина, в якому він підтвердив, що в ділянці житлового будівництва є недоліки і повідомив, що винні покарані. Але це не помогло йому.

На місце В. Ґрішина призначений 54-річний Борис Єльцин, колишній секретар Свердловського обкому КПСС. У квітні його перевели до Москви і призначили завідувачем відділом будівництва ЦК КПСС. В липні Б. Єльцин став секретарем ЦК.

РОЧЕСТЕР ЖЕРТВУЄ 44,000 ДОЛ. НА ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ

Група учасників Основуючих зборів в Рочестері, Н.Й.

Рочестер, Н.Й. (ІЯХ) — У неділю, 8-го грудня, тут відбулися Основуючі збори місцевого Відділу Комітету Тисячоліття Хрищення Руси-України — Гарвардський Проєкт. Збори підготовив ініціятивний Комітет і вони відбулися в приміщеннях школи св. Йосафата. Присутніх було 84 особи, між ними представники 33 місцевих організацій та священство від православної та католицької церков. Збори відкрив молитвою архипресвітер Пилип Бумбар, а закінчив молитвою парох православної церкви св. Покрови о. митрат Федір Коваленко.

Інформації про КТХРУ — Г.П., створення ініціятивного комітету, а опісля скликання Основуючих зборів подала Марія Крамарчук. Вислано повідомлення до 46 організацій і 29 індивідуальних громадян. Були виготовлені афіші, листочки й оголошення в церковних бюлетенях.

Звіт з праці ініціятивного комітету відчитав його секретар Мирон Тицький, який рівночасно є скарбником місцевого відділу ФКУ. Опісля голова Номінаційної комісії д-р Іван Кіндрат відчитав листу намічених членів Управи і Контрольної комісії. За малими поправками і додатками, листу прийнято одноголосно.

До Комітету увійшли як почесні члени: о. архипресвітер П. Бумбар — парох української католицької церкви св. Йосафата, о. митрат Ф. Коваленко, парох української православної церкви св. Покрови, о. Василь Бучек, парох української католицької церкви Богоявлення Господнього, о. Іван Андріюк, парох української православної церкви св. Миколая, сестра Анатолія, директорка української католицької школи св. Йосафата, Людмила Демиденко, голова місцевого відділу ФКУ.

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

ВУЛЬКАН ЕТНА В СИЦИЛІЇ несподівано для спостерігачів вибух з повною силою, спричиняючи легке трясення землі у висліді чого загинула одна особа і кілька було поранених. Були пошкоджені деякі мешканеві доми, а один мотель у підніжжі гори перетворився в руїни. Останньо вулькан вибух в травні в 1983 року.

МАРКСИСТСЬКІ ПАРТИЗАНИ в Ель Сальвадорі покликали до життя тимчасовий уряд, завданням якого буде вести інформативно-політичну працю і давати напрямні для прихильників „народного фронту" і симпатиків за кордоном. Крім того „уряд" займатиметься нав'язанням контактів з державами, які готові будуть допомогти марксистам матеріяльно. Партизани намагаються закріпити свої позиції в першу чергу у тих частинах країни, де вони мають більший вплив на населення, без огляду на те чи цей вплив є ідейного порядку чи під тиском терору.

ТЕПЕРІШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Тайвану Чіянґ Чінґ-куо, 75-річний син леґендарного китайського націоналістичного лідера ген. Чіянґ Кай-шека, заявив у парляменті під час відзначування 38-річниці націоналістичної китайської конституції, що існує два питання щодо майбутности Тайвану, які він бажає вияснити. Першою справою є проблема наступництва, якщо зайде така потреба, і другою, це виборність президента крайовою асамблеєю. Він виключає можливість родинної континуації на становищі президента, бо такого випадку не передбачає конституція Тайвану.

МОСКВА ЗАПЕВНИЛА Сирію, що у випадку конфлікту з Ізраїлем, Сирія отримає повну політичну і матеріяльну допомогу Совєтського Союзу. Як відомо, між Сирією і Ізраїлем ведеться тепер спір за розміщені Сирією протилетунські модерні рактети на ливансько-ізраїльському кордоні. При тому Москва обвинуватила уряд прем'єр-міністра Шімона Переза, що він приготовляється до продукції своєї власної атомової бомби. Згідно з інформацією ТАСС ізраїльтяни вже навіть почали випробувати свою нуклеарну зброю в пустині Неґев. Знову ж з Дамаску інформують, що президент Сирії Гафез ель-Ассад отримав листа від генерального секретаря ЦК КПСС Михаїла Ґорбачова із запевненням повної підтримки.

ПОЛІЦІЯ В ЛІМІ, Перу, арештувала понад 1,000 осіб після того, як марксисти висадили в повітря кілька автомобілів, статую, два мешканеві будинки і плянували збомбити поліційну станицю. Більшість арештований не мали жадних документів і тому поліція підозріває, що вони були прислані Кубою і Нікараґуа для підсилення місцевих марксистів. Кілька днів раніше прокомуністичні підпільники висадили в повірття електричний трансформатор і позбавили 20,000 осіб електричного світла. Уряд Перу приготовляється до більшої офензиви проти марксистів, що її переведуть військові частини і поліція.

РЕВАЛІЗУЮЧІ МІЖ СОБОЮ політичні групи, а головно мусулманська і християнська міліція, погодилися на підписання договору про закінчення 10-річної громадянської війни в Ливані і документ про співпрацю має бути підписаний в Дамаску ще в кінці цього тижня. Лідери міліції перебувають вже в столиці Сирії і працюють інтенсивно над подробицями договору. Договір підтримує Сирія і тому є вигляди на переведення реформи в Ливані і може навіть проголошення нових парляментарних виборів. Політичні спостерігачі думають, що Сирія без сумніву накине свою волю слабо зораганізованим політичним партіям і Ливан стане знову побоєвищем в майбутній розгрі між Сирією й Ізраїлем.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТСЬКИЙ КОМІТЕТ у справах розвідки закликав прийняти суворі заходи проти того, що високопоставлені чиновники Уряду ЗСА розголошують секретні інформації, які вони часто передають журналістам з умовою, що ті не будуть називати джерело і використовувати цитати. Такі неофіційні повідомлення для преси давно практикується у Вашінгтоні. Працівники Адміністрації часто використовують таку методу для боротьби зі своїми суперниками в Уряді.

ДИРЕКТОР ВІДДІЛУ дипломатичної безпеки Державного департаменту Роберт Лемб заявив, що Адміністрація виділила фонди для цілодобової охорони 10 амбасадорів чужинецьких держав у Вашінґтоні. Р. Лемб не сказав амбасадори яких країн будуть охоронятися, але зауважив, що цей захід зроблений у зв'язку з погрозами окремих осіб і терористичних організацій. На охорону амбасадорів на протязі п'яти років буде виділено п'ять з половиною більйонів дол. Ці фонди в основному підуть на будівництво нових будинків амбасад як чужинецьких держав у ЗСА, так і американських за кордоном. Крім того, абасадори будуть охоронятися на території ЗСА за межами своїх амбасад, куди б вони не їхали.

РОНАЛД ПЕЛТОН, КОЛИШНІЙ працівник надсекретного управління крайової безпеки ЗСА, який був заарештований 25-го листопада за шпиґунство на користь СССР, відмовився визнати себе винним. Суддя призначив суд на 24-го березня і заявив, що процес триватиме сім-вісім днів. Р. Пелтонові грозить довічне ув'язнення з п'яти точок обвинувачення в шпиґунстві і десять років тюрми за розголошення секретної інформації.

ЧУДОВИЙ РІЗДВЯНИЙ подарунок дістала родина банкового службовця Ллойда Крісті, іміґранта з Ямайки: він виграв в нюйоркській стейтовій льотерії 10 мільйонів дол. Л. Крісті мешкає у Квінсі, Н.Й., з жінкою і сімома дітьми. Його тижневий заробіток становив 300 дол. Тепер він щороку, на протязі 20 років, буде діставати по 476,190 дол., мінус відрахування на користь податкового управління.

ВІДЧУВАЮЧИ ПОТРЕБУ вчителів математики, власті стейту Джорджа запросили на працю вісім вчителів зі Західньої Німеччини, які говорять по-англійськи. Сім з них будуть викладати математику, а один — німецьку і французьку мови. Управління середніх шкіл стейту дістало понад 50 листів з просьбою поділитися досвідом. В результаті два вчителі зі Західньої Німеччини і четверо з Австрії вже працюють в школах Балтимору, а до Синсиннаті прибули ще троє громадян Західньої Німеччини.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ заявив, що працівники ФБІ разом з голляндськими слідчими органами викрили злочинну групу міжнародних контрабандистів наркотиками і заарештували чотирьох з них. Агенти ФБІ з Нюарку, Н.Дж., заарештували адвоката Ессера Мартьєна Реффена і ливанця доктора Ахмада Ель Ахмара.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сумнівна незалежність судів

Американська громадянка, вдова по Данові Ґолбрейтові, який помер на 69-му році життя на недугу пістряка легенів, що її дістав, бувши налоговим курцем (біля 50 років курив по два-три пуделка цигарок щоденно, заскаржила до суду велику тютюнову фірму Р. Дж. Ренолдс, вимагаючи один мільйон долярів відшкодування, бо — мовляв — тютюнова компанія стала своїм продуктом причиною смерти її чоловіка. Справа була вирішена протягом несповна двох тижнів. Лава присяжних одноголосно відкинула скаргу позовниці, бо сам здоровий глузд диктував, що коли дорослий мужчина, а не дитина, легковажив собі пересторогу, виписану на кожному пуделку цигарок і добровільно та свідомо наражав себе на наслідки діяння нікотини, то фабрика цигарок була тут ні при чому. Можна здогадатися, що на таку приспішену процедуру вплинув надзвичайно впливовий в американському господарському житті тютюновий промисел, якому було невигідно, щоби така справа довго товклася по всіх засобах масової інформації. З правного погляду претенсія позовниці була нісенітною, але говорилося про шкідливість куріння цигарок, а це було проти інтересів тютюнового промислу.

Дня 22-го грудня минулого року молодий власник крамниці у Ню Йорку з електронічними апаратами, худощавий і кволої будови, Бернардт Ґец їхав нюйоркською підземкою, як підійшли до нього чотири чорні недолітки і один з них зажадав від нього 5 долярів. Ґец сягнув до кишені, але замість долярів — вийняв пістолю і чотирма стрілами поцілив кожного з них. Ця справа набрала великого розголосу по всій Америці й поза нею. Ґец спершу втік серед заколоту, але 31-го грудня зголосився на поліційну станицю в Конкорді, Ню Гемпшир. Його оскаржили у незаконному посіданні стрільної зброї, але лава присяжних звільнила його. Загальна громадська думка виправдувала його, приписуючи всю вину поширеному злочинству в підземках та недостатній охороні подорожніх поліцією. Ґец став в очах декого навіть своєрідним героєм, який взяв в свої руки вимір справедливости, якої не можна сподіватися від американських судів. Хоча кожний з отих чотирьох чорних напасників мав за собою кримінальну минувшину і кожний із них відсидів уже якусь в'язничну кару, сильні і впливові організації чорних в Америці добилися того, що Ґеца оскаржили вдруге, цим разом в наміреному вбивстві. Вміжчасі два пострілені Ґецом чорні недолітки признали, що всі вони рішили були пограбувати Ґеца, як ,,легкий предмет". Рік минув від того часу, а справа все ще ,,висить". І сам факт, що такої справи суди в Америці не всилі вирішити на протязі цілого року — це наявний доказ, що з американським судівництвом не все в порядку.

Однаково справа судової скарги проти тютюнової фірми, як і справа Ґеца та найповажніша і найболючіша справа втечі з совєтського корабля Мирослава Медведя стали наявними доказами, що запевнена Конституцією незалежність американського судівництва, як третьої в державі верховної влади поруч із Президентом і Конґресом, що та незалежність у практиці дуже релятивна. Аж надто часто і надто виразно американські суди підлягають натискові різних впливових чинників. У справі Мирослава Медведя суди в різних інстанціях, до яких зверталися адвокати, щоби зупинити відплив совєтського корабля, поки компетентні американські власті не переслухають українського моряка, були прихильні, але змінили думку, коли сказано їм, що американський державний інтерес буцім то вимагає повернення Медведя, щоб не ,,погіршувати атмосфери" перед конференцією на вершинах президента Реґена і Ґорбачова.

Теорія одне, а практика друге. Прославляється незалежність судівництва, а судівництво прислухується до сильних негритянських організацій, з якими дуже рахується нюйоркський посадник Едвард Кач, та слухає державних кіл, ніби непричетних до судівництва. І по нинішній день суди не привернули молитви в школах. Справу тютюнового промислу вирішено за тиждень, справу білого пасажира нюйоркської підземки, якого напали чотири злочинці, не можна попаднати протягом року. Це та неґативна сторінка американської демократії, яка дає зброю в руки комуністичним пропаґаторам. А з цього виходить шкода всьому американському суспільству і всій американській державі.

Степан Женецький

ПОЛЯКИ ПРИСВОЮЮТЬ СОБІ НАШОГО НИКИФОРА

У польському крайовому часописі, ,,Літературне Життя (Życie Literackie), що появляється в Кракові, Польща, була надрукована (ч.33, 18-го серпня 1985 р.) стаття Миколи Сивіцького п.з. ,,Ким був Никифор", у якій він виявляє що поляки присвоюють собі, просто крадуть, нашого, українського маляра, уродженця Лемківщини, Никифора Дровнякова-Криницького.

Ця досить обширна стаття М. Сивіцького, це обговорення книжки-альбому польського автора, Андрея Банаха про нашого Никифора, яка появилася в 1984 році накладом видавництва ,,Акорди". Як відомо, лемківський маляр-примітивіст Никифор став після смерти дуже славним малярем не тільки в Польщі, а й в цілому світі, і ця книжка, наклад якої був 30,000 примірників, розійшлася в скорому часі. До такого великого успіху книжки причинилися, — як пише Сивіцький, — популярна тема про Никифора, як рівнож і популярність автора, Банаха, бо це вже четверта книжка про нашого маляра.

Рецензент Сивіцький дуже похвально висловлюється про цю найновішу книжку Банаха про Никифора — що вона написана талановито, гарним стилем, зі знанням мистецтва та з хистом, свобідної розповіді. ,,Хочеться сказати, — пише він, — що нещасний маляр мав щастя, що натрапив на ерудита — 'відкривача' (тобто Банаха), який зумів віднайти талант (Никифора), оцінити його і показати в краю і в світі, а що найважливіше, зробити з нещасного бідолахи нормальну людину і вятувати його від передчасної смерти".

Натомість, коли Сивіцький обговорює зміст цієї книжки, то дуже гостро, але справедливо її засуджує, закидаючи польському авторові неправду просто брехню, відносно національного походження Никифора. Рецензент рішучо твердить і доводить незаперечними доказами, що Никифор, безсумнівно був з народження і виховання лемком, тобто українцем, а Банах представляє його в своїй книжці, як польського маляра. Така видумка, — пише він, не нова, бо ще в 1959 році під час виставки картин Никифора в Парижі, Франція, Банах представив нашого маляра, як поляка, чому українці рішучо заперечили.

Як пише Сивіцький, — намагання Банаха присвоїти нашого маляра Никифора польській культурі, виявилося в його книжках не відразу. В першій його книжці: ,,Никифор, майстер з Криниці", що появилася 1957 році, він нічого не згадує про національне походження маляра, згадує лиш мимоходом про його ,,родинні церкви", що має рівновартість признання, що Никифор не є поляком. У другій книжці, ,,Памятка з Криниці", 1959 року видання, находиться трохи докладніший натяк на його національне походження: ,,Раніше жив разом з лемками, зі своїми,і почував себе краще". А дещо далі читаємо, що ,,в неділі ходить до церкви".

В одному місці тієї книжки Банах пише:

,,Коли в Криниці була церква, ходив до церкви. Тепер, коли є костьол, Никифор не знає, що змінив віровизнання (?), коли будинок є той самий, ті самі цибулясті бані, тільки священик є інший. Чейже священики міняються..."

Тут початок ,,польскости" Никифора вже ясний: після виселення українців з Лемківщини, церкву поляки перемінили на костьол, тільки Никифор нічого про те не знав, і далі ходить туди. І ніби сталося чудо: почерез ходження тепер до костьола, зміняється віровизнання Никифора, і то без його відома !!!

Такий був вступ до виставки праць Никифора в Парижі, яка відбулася старанням Банаха в 1959 році, де національність маляра окреслено, як поляка: Никифор — польський маляр. Його лемківське походження прикрито мовчанкою.

Що ж, — із насмішкою пише Сивіцький, — не так давно існували в Польщі теорії, що групи лемків, бойків і гуцулів, — це племена польського народу. Отже, може, на тій підставі назвали лемка Никифора поляком? Щоб упевнитися, хто такі лемки, заглядаємо до Великої Польської Енциклопедії, післявоєнного видання. Там (т.УІ) написано: ,,Л., власна назва руснаки, уживана в літературі від кінця XIX ст. назва руской людности, заселяючої до 1945 р. Низький Бескид від Дунайського перевалу до Попраду..."

Хто це є та ,,руська людність"? Сьогодні такої народности немає, тільки сама назва ще десь не десь покутує. Пояснення цього вислову находимо в Х томі цієї енциклопедії:

,,Русини" 1) історична назва східньо-слов'янських племен, які заселюють терен Русі (Гляди Київська Русь). Під оглядом мовних і культурних різниць відрізняються серед Р. три великі групи: білоруси, малоруси (?) і великороси, які дали початок народам: білоруському, українському і російському. 2) Назва поширена літературою XIX ст. на окреслення української людности Галичини, Підкарпаття і Буковини; вийшла з ужитку після об'єднання українського народу і постання Укр. СРР".

У цей спосіб, — пише

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про новорічні постанови

Коли Новий Рік стоїть вже за порогом, кожного обхоплює на свій спосіб страх і в кожного приходить хвилина задуми, що цей останній рік нам приніс, що ми самі в ньому корисного зробили, а що повинні були зробити. Звичайно, ці підсумки не надто корисні, тож не дивно, що з близьким Новим Роком у кожного роїться від добрих постанов. Вони торкаються і щоденного життя, і родинного,і професійного, вони часом зовсім маленькі своїм значенням, а часом більші та коли б їх справді пощастило перевести в життя, могли б вони мати поважне значення.

На жаль, ці постанови звичайно залишаються лише ,,побожними побажаннями" і зараз таки після початку року їх забувається.

Але це справа особиста кожної людини, її сильної волі та охоти виконати задумане.

Думаючи, однак, про всі ці т. зв. новорічні постанови,ми хотіли б побачити їх також в житті нашої спільноти, а не лише в житті одиниці.

А здається, що наша спільнота має досить справ, які можна б змінити, поправити, краще наладнати. А що якби так спільно зробити підсумки минаючого тепер року нашої громади і винести принаймеше декілька таких постанов на майбутній рік, які можна б зовсім без великого зусилля виконати і які облегшили б усім життя.

Ось недавно читали ми статтю нашого сеньйора журналіста ред. Івана Кедрина про нашу балакучість. Чи не можна б постановити в наступному році обмежити ту балакучість на всіх засіданнях і на всіх бенкетах? Скільки більше дорогого часу ми придбали б з виконанням такої постанови!

Або притаманна членам нашої спільноти вражливість та бажання бути на передовому місці. Чи не треба було б постановити трохи більше скромности і менше образ, коли необачно поминеться згадати якусь організацію чи її представника?

А от ще інший приклад із дуже недавнього часу, який також може потребувати зміни на краще в наступному році.

В останньому кінці тижня, зокрема в неділю, відбувалося в Ню Йорку шість українських імпрез, а майже всі цікаві та варті присутности членів нашої громади. При тому не можна забути, що лише одна частина нашої громади відвідує українські культурні імпрези і, звичайно, ви бачите одних і тих самих осіб на кожній з них. А як тут погодити і розділити час та сили, не кажучи про гроші, щоб ,,обігнати" шість імпрез за одне пополудне? Між іншим, таке накопичення подій трапляється не лише в Ню Йорку, але в усіх скупченнях українців.

Отож, добре було б подбати про кращу координацію і порозуміння, щоб в майбутньому було менше подій та імпрез у тому самому дні та ще й в тому самому часі. Воно можливе при дрібці доброї волі та упорядкованости.

Коли ми вже згадали добру волю, то це чи не найважливіший відтинок нашого громадського життя, для поправи якого треба скласти спільну новорічну постанову. Якщо б у нас усіх було цієї доброї волі трохи більше, то, здається, наша спільнота могла б спокійно глядіти у майбутній рік!

О—КА

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НЕ ТЕ ГОВОРИВ, ЩО ПИСАЛИ

Прочитавши в ,,Свободі" ч. 235 з 10-го грудня ц.р. допис ,,У Денвері відзначено Перше Листопада", де я був головним доповідачем, я запримітив відхилення від моєї доповіді під оглядом стилю і змісту. Я читав доповідь приблизно 40 хвилин. Я не вжив ні одного разу прикметника ,,брутальний", а автор допису, Корнель Крупський, ужив цей прикметник два рази. Я не вжив також інших виразів: угробити, інтриґи та ще дещо. Всі ці різкі вирази автор допису вложив в мої уста.

Відома фраза ,,діли і пануй" не має ніякого відношення до справ, про які я говорив і я цеї фрази не вжив.

У цьому листі з огляду на місце не можу подати навіть головних думок моєї доповіді. Але хочу звернути увагу читачів на одне речення, яке К. Крупський мені приписує, а я його не сказав: ,,Промовець згадав, що з першим розбором Польщі в 1772 році, західні землі України дісталися під володіння парляментарної австрійської монархії". У цьому реченні є аж дві помилки: Австрія забрала лише Галичину, а у 1772 Австрія не була конституційною монархією.

Реферуючи мою доповідь К. Крупський заподіяв мені моральну кривду. Також дивує, що організатор згаданої імпрези, мґр Іван Костюк, пропонував К. Крупському перед писанням допису прочитати резюме моєї доповіді, але, на жаль, К. Крупський відмовився це зробити.

Олександер Лиско
Лейквуд, Коло.

Осип Зінкевич

ЧЕРЕЗ ТЕРНИ ДО БОГА

(До мартирології українських Церков)

II.

Дня 1-го січня 1919 року уряд Директорії УНР видає державний універсал, офіційно проголошуючи автокефалію Української Православної Церкви і утворення автокефального українського Синоду.

Після двох років боротьби, зусиль, праці — у жовтні 1921 року у св. Софії відбувається перший Всеукраїнський Православний Церковний Собор, на якому через рукоположення духівництва висвячено і проголошено протоієрея Василя Липківського першим Митрополитом Київським і всієї України.

Але що діється на україні протягом одного року перед цим Собором? Це трагічні події у житті Церкви, яких не переживала жадна інша Христова Церква світу.

Перед горсткою діячів автокефалії виринає питання, як і що зробити, щоб українська Церква — автокефальна, незалежна від Москви, незалежна від Росії і московського патріярха — була канонічною і щоб нащадки й історики не звинуватили їх, палких українських патріотів у ,,самосвятстві"? Як знайти на Україні, на українській землі, християнській землі, хоч двох єпископів, які б висвятили для нової, але української Церкви українських єпископів, щоб повернути своєму народові зміст і форму, втрачену 250 років перед тим? Щоб повернути український обряд, українську мову в церкві і українську назву для української Церкви?

У лютому 1921 року російський екзарх на Україні Михаїл скликує Синод, на якому позбавлено всіх українських священиків, які правили Богослуження українською мовою, духовного звання.

У березні 1921 року в Києві на округовому Соборі українських парафій обрано полтавського архиєпископа Парфенія Левицького київським митрополитом. Кілька місяців після того, під тиском московського патріярха Тихона, він зрікається української Церкви.

Єпископ Антоній Грановський, який живе в Москві, хоч палкий український патріот, відмовляється прибути на Україну, щоб очолити українську Церкву.

Одеський єпископ Олексій, росіянин, але український прихильник, говорить, що йому, росіянинові, було б ,,морально негідним стати на чолі української Церкви".

Волиняк за походженням дніпропетровський єпископ Агапій Вишневський відмовляється взяти участь у свяченнях українського єпископа.

У розпуці протоієрей Василь Липківський, Володимир Чехівський і горстка їхніх однодумців ставлять перед собою питання: що робити? Чи кинути справу української Церкви, коли на всій Україні серед десятків єпископів українського походження немає ані одного, який висвятив би українського єпископа для української Церкви? Виринає ще одна можливість: є кандидати, є згода — нехай українського єпископа висвятить грузинський Католікос. Але в дорозі до Грузії їх перехоплює большевицька ЧеКа.

І тоді западає рішення — далекозоре, велике, гідне великих людей: відбути Собор і висвятити нових українських єпископів за старовинним олександрійським і римським звичаєм — через рукоположення пресвітерів.

І у жовтні 1921 року, у столиці України, у соборі св. Софії відбувається як було сказано вище, — найбільша подія в модерній історії України після проголошення самостійности 22-го січня 1918 року: українська Церква раз назавжди порикає з Москвою, з Росією, з московською патріярхією. Створено свою власну незалежну українську Церкву, свою власну українську ієрархію, Церкву національну за змістом і формою.

Чи знали і могли передбачити учасники Собору 1921 року, який страшний устелений тернами шлях вони вибрали для себе і для своєї Церкви?

Про події, які наступили після 1921 року, слід говорити в окремій статті. Тут лише треба наголосити, що весь єпископат УАПЦ, біля три тисячі священиків, тисячі вірних заплатили життям і довгими роками ув'язнення за вірність своїй Церкві. Ані один митрополит, ані один єпископ УАПЦ не пережив большевицького лихоліття.

• • •

Слід перенестися тепер у другу частину України — на її західні землі. У Греко-католицькій Церкві ми зуміли зберегти український зміст — український обряд, традиції, створити і втримати свою власну українську ієрархію.

У час найбільшого розвитку Української Католицької Церкви, її все більшого національного самоусвідомлення на найвіддаленіших

(Закінчення на стор. 4)

Іван Боднарук

ДЕ ЗАЛИШИЛОСЯ НАШЕ СЕРЦЕ

Гей цвіли сади,
Розцвіталися!
Та куди ж тії чари
Заховалися?

Розплились вони,
Ніби вітру шум,
Та лишили за собою
Кілька тихих дум.

(Б. Лепкий — ,,Весною")

Нашим серцем, нашою тугою ми все ще там, звідки мусіли вийти. Корінням спогадів і сантименту ми вросли у Стрийську землю і ані час, ані відстань не всилі порвати наших чуттєвих зв'язків із тим незабутнім містом, яке завжди було для нас таке рідне і таке близьке.

Здається, ніби здалека забриніла нотка меланхолії: те, про що згадуєте, пройшло. Минуло й не повернеться. Не дороги, а гайвеї, не поля з зеленими житами, а міста, а далі та картина вогнища на полі восени... від дійсности відбігла далеко-далеко. В осінніх днях, що йдуть, романтики немає. Немає часу на романтику. Багато справ важливих справ, щоднини.

Так могло б здаватися, коли б ми були інші. Та ми, люди, що живемо одночасно у двох світах, — в тому, що з нього вийшли, і. в тому, що до нього забрели. І того першого забути ми не всилі. Бо в тому, що поза нами, було багато теплої краси. Краси ясної і теплої, як усміхнені обличчя дітей біля вогнища картоплі на полі. Вона рідною була ця краса, не хитрою, а такою сердечною, зворушливою, як китиця ягід при дорозі.

Понесли ми на чужину тужливу мелодію дзвонів Стрийських церков. Разом із нами пішли спогади про наші екзорти, маївки, ,,рандки", як ми ходили до театру тощо. Свого часу зворушував нас А. Кігічак настроєвими картинами із дорогого Стрия. Ось погідний травневий ранок. Шоста година. Лірично-настроєву тишу закаламучує хіба десь свист сирен з тартака Мондшайна на Слобідці, або фабричні гудки Перкінса й Веркштайна, що закликали колись до праці. А так тихо-тихесенько... Десь загуркоче візок молочаря, задзвонить баньками. А на чолі тієї тиші несеться мелодія гимну для Творця вселенної ,,Вихваляйте доли, гори..."

Чи можуть бути гарніші спомини, як спомини із шкільної лавки, коли ми молоді хлопці й дівчата, тільки тим журилися, як то вивчити латинські чи грецькі слова, чи написати, або й відписати завдання, чи просто як обдурити професорів. Коли єдиною нашою журбою було дістати добру оцінку, коли ми думали про ,,рандку" та мріяли про щастя, про любов. Коли ми нетерпеливо ждали вакацій та вкінці, покинувши ,,буду", мріяли вийти на широку, інколи важку й непривітну, дорогу життя і йти назустріч невідомому...

Минає час. Не раз нам здається, що ми ще так недавно ходили по шкільному подвір'ї, а тим часом це було вже давно-давно! Роки проходять і їх щораз більше й більше!..

... А я і нині,
Хоч вже такі літа минули,
Немов крізь хмари бачу сині
І чую, що тоді ми чули.

(Б. Лепкий — ,,Весною")

Здебільшого з приємною усмішкою на обличчі згадуємо минулі літа. Тим паче літа з наших шкільних часів. Спомини про нашу гімназію в Стрию кажуть нашим серцям битися жвавіше й огортає нас дивне почуття при згадці про ,,буду", де провели ми нашу буйну молодість...

Усі ми, що народилися, росли, вчилися і працювали в Стрию, чи в його околиці, не можемо забути про те, що ми жили, працювали й училися в ідейній атмосфері постійного спротиву чорним силам ворожої нам держави, боротьби за елементарні права нашого народу. Численні стрілецькі могили на кладовищі в Стрию з довгими рядами сірих хрестів, до яких щороку на Зелені Свята з квітами й вінками приходили маси українського населення, мали великий ідейний вплив на молоде покоління і воно виростало в атмосфері свіжого ще епосу Визвольних Змагань і під враженням боротьби плекало в собі шляхетні почуття національного обов'язку й було свідоме свого історичного значення, для якого ніяка особиста жертва не була завелика. Тоді , коли батьки боролися за права свого народу в рамках леґальних установ, ідейна молодь Стрийщини, розчарована безвиглядністю політичної діяльности і брутальністю польської поліції, щоразто більше переходила на шлях збройного резистансу та підпільної боротьби. Свою багату вимову має факт, що учнями Стрийської гімназії були Сте[і] ан Бандера, Андрій Мельник, Лев і Дарка Ребети, Ст. Охримович, Тимчій Лопатинський і багато інших. Тюрма у Стрию безперервно поповнювалася українськими політичними в'язнями, а польські суди з притаманним їм цинізмом засуджували наших патріотів на довгорічні ув'язнення.

У мурах державної школи не було можливости розгорнення молодечого ідеалізму, що рвався до своєї національної мети. У зв'язку з вимаганою льояльністю супроти ворожої нам держави найбільш немилим обов'язком була участь у державних імпрезах. Молодь відчувала велику кривду на своїй землі, енерґія почала виладовуватися, працювала підпільна організація. Але й почала діяти провокація, через що багато нашої молоді змарнувалося, караючись по польських тюрмах або Березі Картузькій.

Наш народ завжди високо цінив школу і науку, дбав про вишкіл і виховання молодого покоління та нової провідної верстви. І тому, не зважаючи на несприятливі умовини, посвячував багато енерґії для створення своїх шкіл. За Австрії ми зробили великий поступ і створили цілий ряд не тільки вселюдних, але й середніх шкіл. Велику їх частину польський окупант знищив. Велику ролю у процесі формування юних душ відіграли наші професори та атмосфера шкільного життя. Наші професори, хоч то були часи польського шовіністичного панування, дбали про те, щоб влити в наше серце любов до рідного народу, його історії, традиції і мови. Вони приготовляли нас до служби й праці для народу. Уся їхня педагогічна праця — це було неначе добре тихе світло, яке огрівало наші душі.

Минуло літо. Підіть на поле й там зустрінете давню вашу знайому: Осінь. Вона подарує вам погідну усмішку, в якій можна побачити те, що було вам дороге. Може дехто назве це споминами. Якщо так, то це ясні, погідні спомини. Від них стає тепло на душі, легшими стають важливі справи днів, що пливуть у чужому місті і чужому світі.

Ще один український лікар у Дітройті

З великою приємністю реєструємо і вітаємо в нашому професійному колі ще одного українського лікаря, д-ра Бориса Михальчака, який закінчив свої медичні студії у Вейнському університеті в Дітройті, та 4-го червня ц.р. одержав диплом доктора медицини.

Д-р Борис Михальчак народився 3-го травня в 1959 році в Дітройті. Початкову та середню школи закінчив при парафії Непорочного Зачаття як один із визначних учнів. Борис був головою гуртка почесного Крайового товариства найкращих учнів, та одержав повну стипендію Вейнського університету на чотири роки студій. Приготовляючись до вступу у медичну школу, Борис здобув диплом бакалавра ділянки біології із великим відзначенням за успіхи в науці. Його прийнято в члени згромадження студентів Фі-Бета-Каппа. Ще перед закінченням перед медичних студій, Борис був прийнятий на студії медицини у Вейнський університет в Дітройті. Крім щоденних шкільних зайнять, Борис знаходив час належати і бути активним в українських молодечих організаціях.

Д-р Б. Михальчак

Д-р Б. Михальчак — це син Миколи й Марійки Михальчаків з Воррену, Миш. Борис і його батьки є членами УНСоюзу Відділів 94-го і 146-го та парафіянами церкви св. Йосафата. Від 1-го липня ц.р. д-р Б. Михальчак розпочав чотирирічну спеціялізацію в лікуванні рака (в Словн-Кеттерінґ Центрі в Ню Йорку.

Д-р Богдан Заревич

У першу річницю смерти А. Остапчук

Відійшла вона з цього світу 10-го січня 1985 року і залишила нас із „свого духу печаттю". Покійна Анастасія Міцевич-Остапчук плекала в собі християнські чесноти: любила Бога і свою Православну Церкву, любила свого ближнього, любила ввесь народ, була доброзичливою до людей, а її посвята для родини не знала меж. І коли вже була прикована хворобою до ліжка, вже цілком безвладна, то по її щоках текли сльози і лише говорила: „Мене ж не стане, а що буде з вами?"

Такі шляхетні риси свого характеру Настя отримала в спадку від своїх прабабунь та виховання, яке їй дали дбайливі батьки.

Народилася вона 13-го квітня 1913 року в родині о. Павла Міцевича і паніматки Леоніди в селі Ромашковщина, Рівенської области на Волині. В 1934 році о. Міцевич переїздить на працю в село Верба на Дубенщині. Це село Настя полюбила і все життя з пієтизмом його згадувала. Середню освіту Настя розпочала в. Дермані, а потім продовжувала в українській гімназії в Крем'янці, по закінченню якої вписалась на учительські курси, які їй дали можливість працювати в шкільництві на рідній Волині. У Вербі вона зустріла свого судженого, студента ветеринарії, Петра Остапчука. Вони одружилися. Одначе не довелося новоодруженим працювати для свого народу в Україні, бо приходить Друга світова війна, згодом і еміграція. Прийшлося їм тяжко переживати втрату своєї першої дитини, маленької Галі. Згодом народилася друга донька Оля.

У 1950 році родина Остапчуків переїжджає до ЗСА на постійне життя в Ст. Пол, Мінн. Початки були невимовно тяжкі. Д-р П. Остапчук вдень працював, а ввечорі ходив до школи, щоб нострифікувати свій диплом. Настя і тут допомагає чоловікові і нарешті д-р Остапчук закінчує школи, влаштовується на працю як ветеринарний лікар і вони вигідніше влаштовують своє життя. У 1954 році у них народився син Віктор.

Анастасія виховує дітей і протягом 16 років учителює безкорисно в парафіяльній школі при церкві свв. Володимира і Ольги і в „Рідній Школі" та жертвенно працює в сестрицтві. Крім того, активно працює як довголітній секретар Українського Золотого Хреста в Міннеаполісі.

У 1979 році родина Остапчуків переїжджає до Чикаґо, де Настя включається в церковно-громадську працю, а д-р Остапчук продовжує працювати в своєму фаху. Діти по закінченні середніх шкіл пішли на вищі студії. Син поїхав на літні курси до Гарварду, там зацікавився туркологією і тепер робить докторат з цієї ділянки. Вибрав Віктор цю ділянку з патріотичних мотивів: адже в Туреччині є дуже багато нашого історичного матеріялу, досі ніким недослідженого. Він хоче відкрити досі невідомі сторінки нашої історії і збагатити нашу науку. Як мати була горда за нього! Родина опікувалася хворою вдома до кінця її життя.

Покійна Настя Остапчук похована на цвинтарі в Ст. Пол, де вона мала родину і багато друзів.

Б. Скорупська

50-ліття Українського музею і бібліотеки в Стемфорді

Цього року минає 50 років, як другий з черги Владика Української Католицької Церкви в ЗСА і перший Митрополит цієї ж Церкви Владика Константин Богачевський після заснування Малої Семінарії в 1933 році в її забудуваннях два роки пізніше, тобто в 1935 році заснував Український Музей і Бібліотеку. Це були перші цього роду українські інституції на терені Америки. Сам Владика, який вийшов зі старої української священичої родини, високо цінив пам'ятки давньої нашої культури і будучи вже священиком і віцедиректором Духовної Семінарії у Львові він співпрацював з директором Українського Національного Музею у Львові. Для цього Музею у Львові він збирав в час вакацій і при інших нагодах пам'ятки нашої культури в Калущині. Про це згадує директор Українського Національного Музею, (що його заснував Митрополит Андрей Шептицький) д-р Іларіон Свєнціцький з нагоди 25-ліття Національного Музею. З тих часів і розвинулась у Кир Константина любов і заінтересування нашою давниною.

По приїзді до Америці в 1924 році Владика Константин спершу мусів зайнятись упорядкуванням церковного життя нашої діяспори, яка від смерти Кир Сотера Ортинського, не мала свого єпископа, тільки адміністратора. Поборовши перші труднощі і наладнавши адміністрацію Екзархату, який покривав всі стейти ЗСА, Владика Константин приступив до організації шкільництва парохіяльного, а дальше середньої школи (Малої Семінарії), коледжу і Великої Семінарії у Вашінгтоні. Свідомий того, що для збереження молодого покоління при своїй народності та рідних традиціях потрібні інституції, які вказували б цій молоді, що вона є спадкоємцем високої тисячолітньої культури, крім шкіл, потрібні ще такі установи як музей і бібліотека.

Так прийшло, отже, до рішення відкрити 5-го вересня 1935 року Український Музей і Бібліотеку в Стемфорді. Зав'язком бібліотеки була власна бібліотека Владики Константина, дальше—книжки, зібрані ще покійними Кир Сотером Ортинським, а також дари любителів книг—о. Максима Кінаша, о. Мирона Залітача, о. Петра Середи, а згодом о. В. Білинського й інших священиків. Між цінними книгами знайшлась перша книга, друкована слов'янськими черенками в Кракові Швайпольдом Фйолею 1492 року. Ту дорогоцінну пам'ятку знайшов був єпископ Богачевський в парохії свого батька Голині, калуського деканату.

На музейні експонати складалися не тільки дари поодиноких осіб, але також закупи, а між ними і прекрасна збірка народної ноші від Сестри Северини, ЧСВВ, яка і досі являється чи не найціннішою збіркою народної ноші на цьому континенті. Директором Українського Музею і Бібліотеки назначив Владика Константин о. Лева Чапельського, любителя і знавця нашої культури. Отець Лев Чапельський для придбання експонатів для Музею в Стемфорді відбув подорож до Галичини, де закупив експонати, а також одержав із Національного Музею і Музею НТШ у Львові деякі дублети.

Під управою о. Чапельського, який вмів своїми писаннями і працею приєднувати ентузіястів того корисного діла, Музей і Бібліотека гарно розвивалися. Однак, з огляду на брак священиків, о. Чапельський мусів піти на парохію, якийсь час музеєм управляв проф. Чубатий і його дружина, а згодом багато праці вклала Марія Клачко, яка управляла Музеєм від 1941 до 1943 рр. Після того Музей переходив час застою тому, що потрібно було приміщень для студентів коледжа, і тому експонати були складені в одній залі.

З приходом до Стемфорду Владики Йосифа Шмондюка і побудовою нового приміщення для коледжа, Владика Йосиф рішив в 1964 році відкрити музей для публічного вжитку. На управителя Музею і Бібліотеки Владика призначив д-ра Василя Ленцика. Треба було вкласти не мало праці, щоб експонатам надати потрібний вигляд і тут з вдячністю і признанням мушу сказати, що велику поміч подавала Мирослава Чапельська – Гординська при впорядкуванні експонатів. Також допомогали Христина Баранецька і Тамара Гординська.

Новий етап в історії Українського Музею і Бібліотеки почався з приходом до Стемфорду нового Владики Василя Лостена. Владика Василь відрядив для бібліотеки музейної дві залі з коледжу і доручив о. І. Терлецькому, фаховому бібліотекареві, перевести нову катаологізацію. Для Музею Владика відступив цілу величаву резиденцію. Ця прекрасна палата, однак, потребувала великого ремонту і пристосування до потреб музейних. Все це вимагало часу і великих коштів, які Владика переважно покривав зі своїх власних засобів. Саме осклення веранди і тим самим побільшення простору для вистав коштувало добрих кількадесять тисяч долярів. Владика також закупив на кількадесять тисяч долярів різного роду експонати і образи, як також замовив цілий ряд ґабльоток для відповідного розміщення експонатів. Тепер долішній поверх палати є вже влаштований згідно зі всіми вимогами музейного діла. Розуміючи, що одній особі не під силу займатися всіми справами, які вимагає цього роду інституція, Владика Василь заанґажував до праці в Музею Любов Волинець. В приміщеннях музею відступив Владика дві кімнати для Лемківського Музею, яким управляє Микола Думляк, як куратор.

За мій 21 рік управи Музеєм і Бібліотекою в Стемфорді я досвідчив великої прихильности з боку наших отців-душпастирів, преси та цілої нашої спільноти.

Приємно було все вітати в музеї нашу дорогу молодь, яка багато користала з відвідин Музею і Бібліотеки. Наші реґіоналісти обильно користали зі шематизмів усіх галицьких епархій та інших видань для своїх публікацій. Прогульки наших сеньйорів також були культурними розривками для них. Сподіваємося, що молодечі організації та шкільна молодь уже тепер заплянують, щоб з весною відвідати наш Музей і Бібліотеку. В пляні маємо давати змогу нашим мистцям робити індивідуальні вистави в приміщеннях Музею.

Для наших дослідників влаштована вже наукова робітня, запрошую користати з неї, бо книжок поза музей не видається.

Владика Василь, опікун Музею, і Управа Музею, щиро вдячні нашим установам і громадянам, що, розуміючи вагу того роду культурних інституцій, підтримують їх своїми пожертвами, чи то з нагоди одержання різдвяних карток, чи окремо. Всім їм щире українське спасибі.

Д-р Василь Ленцик

35 років Школи Українознавства в Чикаґо

В неділю, 27-го жовтня ц. р., в Чикаґо було відзначено 35-ліття Школи Українознавства при православному катедральному соборі св. Володимира. Святкування розпочалося в церкві Службою Божою і Молебнем, які відправив настоятель парафії о. Степан Женчух. Далі святкування продовжувалося в парафіяльній залі обідом із програмою.

Головну промову із нарисом історії школи прочитала Олександра Кочман, колишня директорка школи. Голова батьківського комітету Степан Чупейда, який має дві внучки у школі, у своєму слові підкреслив важливість і конечність дальшого існування рідної української школи. „Колись у школі було понад 200 учнів, сьогодні ледве 70 дітей. Це дуже загрозлива ситуація",—сказав він.

У концертній частині програми виступав шкільний хор під диригуванням Євгенії Косогор та гостинні виступи тріо бандуристів ансамблю ОДУМ, струнний ансамбль ОДУМ і дует „Лідан".

З нагоди ювілею надійшло багато привітів і пожертв для Школи Українознавства. Деякі привіти прочитав господар свята, поет Юрій Коломиєць, який також розважав присутніх рецитацією своїх віршів. Отець Степан, духовний опікун і учитель школи, прочитав привіт від Митрополита Мстислава та Владики Константина. Привіти були і від голови парафіяльної ради Юрія Личика, Василя Палагнюка від Українського Банку „Певність" із пожертвою 250 дол. Р. Мицик склав привіт із пожертвою 500 дол. від каси „Самопоміч", яка у своїх керівних органах має колишніх ґрадуантів та учителів Школи Українознавства.

Отець Степан Женчух.

(Світлила: Дана Пенс)

Під час обіду було відзначено і вручено квіти із дарунками довголітнім учителям і директорам школи, а саме: Олі Семчишин, Олександрі Дяченко-Кочман, Ліні Косик, Олені Ковальській, Марті Стадник, Марії та Олексієві Коновалам. Теплим словом було згадано й колишнього директора Василя Іващука—тепер о. Василь—працівник бібліотеки при православному центрі в Бавнд Бруку.

З нагоди ювілею парафіяльна заля була святочно прикрашена вже історичними фотографіями школи, малюнками мистця Анатолія Коломийця та живими квітами, дарованими пані Чичулою, власницею квітярні Бест Флорист.

Директор школи Макар Міскевич закликав колишніх ґрадуантів, які тепер уже переважно є батьками, до активної участи у своїй колишній школі. Директор намагається відшукати всіх, понад 400, колишніх ґрадуантів та створити клюб алюмністів, таким чином збільшити кількість учнів школи, збагатити запас та вибір учителів і зактивізувати шкільну громаду. За інформаціями про Школу Українознавства і клюб алюмністів М. Міскевич просить дзвонити на його телефон ч. 398-2078, або до о. настоятеля Степана Женчуха на тел. ч. 278-2827.

Ювілей закінчився звучним співом „Многії літа" та молитвою.

ОЛП.

Виступають учні нижчих кляс.

ПОЛЯКИ...

(Закінчення зі стор. 2)

автор рецензії — (хоч дуже поплутано) усталено правдиву національну приналежність лемків.

Далі Сивіцький ще наводить совєтську московську і українську енциклопедії.

Коротко і ясно виясняє це питання Українська Радянська Енциклопедія. (Київ, 1983, т.УІ): „Лемки — етнічна група, живуча віддавна на схилах Низького Бескиду в Карпатах".

Так само подає „Большая Совєтская Енциклопедія" (Москва 1953 т. XXIV). „Лемки — етнографічна група західніх українців".

Отже, цілком зрозуміло, заключає після тих вказівок аж трьох енциклопедій Сивіцький, Банах раніше добачував в Никифорі лемка, то не міг зарахувати його малярства до польського мистецтва: в пізніших своїх книжках почав бракуючі підстави „доробляти". В третій книжці „Історія про Никифора" (1966р.) Банах пише:

„Никифор тут народився, це річ незаперечна. Ходив неділями до церкви, отже був православним (для докладности: був греко-католиком — МС), називався Нетифор. Був напів лемком, батько його був поляк, кухар з Бохні".

До цього останнього твердження Банаха, Сивіцький пише: „Звідки ця відомість (про батька поляка) — Бог святий знає? Правда, автор не мусить подавати джерел, бо це не є наукова праця. Одначе тут трохи комплікує факт, що Никифора поляки виселили як українця (правдоподібно, виселювали його трикратно, а він все повертався піхотою аж із Щецінщини), не визнаючи жодної половинчасти його національного походження. Очевидно тоді це не потрібно було дошукуватися цієї половинчасти. Банах трактує справу просто: „Всі мусіли виїхати, чому мав би залишатися Никифор"?

На нову книжку Банаха про Никифора написав дуже похвальну рецензію у польському часописі, „Життя Варшави" („Zycie Warszawy") відомий польський мистецтвознавець В. Кравзе, де він назвав Банаха „Відкривач", тобто, що він, польський письменник Банах відкрив перший митця Никифора.

М. Сивіцький заперечує це і доказує фактами, що першими хто відкрив Никифора і його мистецтво та спопуляризували його, як мистця, були українські мистці.

Насправді першим, хто відкрив Никифора, був український, львівський маляр, Роман Турин. Будучи адміністратором криницьких пансіонів „Словінянка" і „Влодислава", він відкрив Никифора ще в 1931 році, запевнив йому прохарчування і нічліг, дав полотна і фарби та заохотив до малювання.

Коли в 1932 році Український Національний Музей зі Львова був влаштував виставку малярів французьких, італійських і українських у Парижі, Турин дав там також праці Никифора. Тоді вперше на запрошеннях появилося ім'я Никифора.

На виставці малярів-самоуків, у Львові, яку була зорганізувала Асоціяція Незалежних Українських Мистців (АНУМ), було виставлено 105 картин Никифора, на які були появилися численні рецензії в українській і польській пресі. І тоді ніхто не говорив, ні не писав, про польськість Никифора.

Під час окупації Турин привозив Никифорові вбрання і скомплектував солідну збірку його картин, частину яких він підписував кирилицею, яку ще пам'ятав із навчання в українській школі.

Після війни творчістю Никифора цікавилися усі українські осередки: в Україні, в Польщі, і на еміграції. Стараннями Турина і Івана Красовського, директора етнічного Музею у Львові, було показано в 1968 році картини Никифора на виставках у Львові, і Києві. У львівській телевізії був висвітлений відповідний фільм про життя і творчість Никифора, а в часописах було надруковано кілька статтей про нього.

„Історія Українського Мистецтва в Шістьох Томах" (Київ, 1967, т.V) пишеться про Никифора, як про незвичайну появу в західньо-українському образотворчому мистецтві. В Польщі багато писалося про Никифора в українському варшавському тижневику ,Наше Слово', місячнику ,Наша Культура' і ,Українському Календарі', а в ,Українському Церковному Календарі' була надрукована спеціяльна поема, присвячена Никифорові.

Серед української еміграції також було багато написано. В 1917 році в Ню Йорку, появилася монографія-нарис Вадима Лесича п.з.: „Никифор з Криниці".

Закінчує М. Сивіцький свою обширну рецензію на найновішу книжку Банаха, в якій незаперечними фактами відбуває спробу поляків, присвоїти собі нашого маляра, Никифора з Криниці, словами: „Треба сумніватися, чи є це (намагання поляків вкрасти нам Никифора) найкраща прислуга для Польщі і для Никифора".

На цей запит відповідаємо від себе Сивіцькому: Напевно, ні! Крадіж, злодійство, завжди було, є і буде, нечесною дією.

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1985 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматимемо Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1985 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та виспати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1985 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ЧЕРЕЗ...

(Закінчення зі стор. 2)

на захід українських землях — приходить зі Сходу руїна для цієї Церкви, яку ми будували століттями. Після ліквідації УАПЦ приходить черга на Греко-католицьку Церкву.

Війна продовжувалася, ще йшли бої за Варшаву, Прагу, Берлін. Зі сходу на захід посувалися тисячі й тисячі большевицької армії. А за ними на українські землі котився другий фронт, большевицький фронт.

Гляньмо на хвилину на календар подій 1944-45 років. Не маючи компютора, підготовлена хронологія покаже нам, як відбувалася ліквідація Української Католицької Церкви.

Дня 27-го липня 1944 року большевики зайняли Львів, 27-го жовтня Ужгород, 9-го травня 1945 року здобули Прагу, цебто один день після офіційного закінчення Другої світової війни.

Дня 1-го листопада помер Митрополит Андрей Шептицький і Галицьку митрополію очолив Митрополит Йосиф Сліпий.

За шість місяців до закінчення війни, під охороною і за допомогою НКВД, представники Російської Православної Церкви у Карпатській Україні насильно починають відбирати українські католицькі церкви і проганяти українських священиків.

За шість місяців до закінчення війни московські газети „Известия" і „Правда" та московське радіо починають неперебірливу кампанію проти Ватикану, Апостольської Столиці і Української Католицької Церкви.

Це був трагічний сигнал для цілої української ієрархії, яка в повному складі залишилася на українських землях, на своїх місцях.

У січні 1945 року, коли на цілому фронті йшли затяжні бої, московський патріярх Олексій звертається до українських владик, щоб вони перейшли на російське православ'я.

За шість місяців до закінчення війни в Західню Україну прибуває цілий загін представників Російської Православної Церкви на чолі з єпископом Макарієм. Вони своєю співпрацею з поліційними органами НКВД допомагають ліквідувати нашу Церкву.

Дня 11-го квітня, цебто за місяць до закінчення Другої світової війни, заарештовано всіх українських владик Західньої України, а згодом Перемишля, а ще пізніше Пряшівщини.

Від квітня 1945 року події почали поширюватися з блискавичною скорістю. Здавалося, що нова большевицька влада чогось боїться, поспішає з ліквідацією нашої Церкви, немов би вона була найбільшою загрозою для її існування:

Дня 18-го червня 1945 року фактично зліквідовано УКЦ на західніх землях. Заарештовано сотні українських священиків або вивезено їх на Сибір з цілими родинами.

Дня 1-го листопада 1947 року отруєно єпископа Теодора Ромжу.

У жовтні 1948 року зліквідовано Греко-католицьку Церкву в Румунії. У серпні 1949 року зліквідовано в Карпатській Україні а в квітні 1950 року — на Пряшівщині.

Крок за кроком, рік за роком — від ліквідації УАПЦ на Східній Україні — до ліквідації УКЦ на найвіддаленішій на заході українській землі — Пряшівщині. Чи принесла будь-яка інша християнська Церква стільки жертв за свою вірність Христові? Напевно ні.

Виринає питання: чому?

Чому Москва ліквідувала саме українські Церкви? Чому на Україні сьогодні легально і офіційно існують польські латинські костьоли, хоч переслідувані, але існують? Чому далі офіційно існує Католицька Церква в Литві?

Чому існує упривілейована Російська Православна Церква, хоч її вірних переслідують, але Церква як така, її ієрархія існує і стала пропаґандивним інструментом у руках влади?

Чи ліквідували українські Церкви, тому що вони християнські?

Відповідь на це питання може бути тільки одна: тому, що ці Церкви були українські, були нашими національними Церквами, були остоєю нашої української духовости, зберегли нас від русифікації і латинізації, утверджували нас у нашому українстві.

Мабуть, ніхто інший у історії наших Церков не збагнув цю істину більш чітко, ніж Митрополит Василь Липківський у 1920 роках і патріярх Йосиф Сліпий у 1950. Вони розуміли, що в одній і другій Церкві нам залишилися лише наш обряд і наші релігійні традиції, які в обидвох Церквах ідентичні, не зважаючи на різницю у віровизнанні.

В одній і другій Церкві ми не мали української мови, в одній і другій назві не було найважливішого для нас слова — „Українська" — Українська Православна Церква, Українська Католицька Церква.

Як за російських царів, так і за большевицької влади терміни „православний" і „російський" стали рівнозначними поняттями. Для російських царів і для Горбачових не може бути й мови, щоб існувала Українська Православна чи Українська Католицька Церква. Російське православ'я стало засобом русифікації і деукраїнізації українця на його власній землі. І не може нас дивувати, що ані один московський патріярх, ані російська Церква, ані один один російський релігійний дисидент не виступили на захист наших Церков. І який страшний історичний курйоз виринає перед нами: Дві протилежні сили, дві інші реальності — абсолютистський монархічний царський і протилежний йому большевицький комуністичний атеїзм. Обидві ці сили, обидві ці реальності знаходять спільну мову в одному: як зліквідувати на Сході Европи іншу реальність, іншу духовну силу, якою є Україна. Бог, Церква, релігія для російської імперії — це засіб, як і комунізм — це засіб, а не мета. Мета одна — виразна і суто політична. Поділити світ, щоб панувати над ним, поставити його на послуги російської імперії.

Остоя української духовости у 1920 роках — Українська Автокефальна Православна Церква — зліквідована, але залишаються православні українці на Україні. На західніх українських землях зліквідована Українська Католицька Церква, але все ж проти волі Москви, існує український католицький народ.

Опинившись на Заході, Митрополит Йосиф Сліпий побачив, який ми зробили крок вперед: ми вже не русинська, рутенська чи галицька, а Українська Церква. Після століть Ватикан зрозумів, що ми таки українці. Для Митрополита Й. Сліпого не залишалося багато часу — кожний день міг принести кінець його героїчному життю. Він знав, що йому вже майже неможливо довести до канонічного визнання Патріярхату. Тому, наперекір сильним цього світу, він в 1975 році оформлює ідею українського Католицького Патріярхату в реальну дійсність. І щоб тепер не діялося, — ця реальність залишиться вічною в одній частині нашої Церкви.

На українських землях формально немає ані однієї ані другої Церкви. Але є вірні обох Церков. У православних з'явився священик Василь Романюк, у католиків — Йосиф Тереля, Василь Кобрин і багато інших.

• • •

Виринає питання: як нам бути далі?

Приклад Мирослава Медведя показує, що ми живемо у жорстокому, цинічному бездушному й безсовісному світі. Державні діячі, політики, провідники розпинаються за світом майбутнього. Їхня пропаґандивна реторика говорить нам про світле майбутнє наших дітей, внуків і правнуків. Говорить про світ без міжзоряних воєн. Вони хочуть, щоб ми повірили в такий утопійно-ідеальний світ майбутнього, не бачачи, що в час коли ми живемо гине людина; гине наш брат, сестра, батько й мати; гинуть люди, цілі народи, сотні тисяч людей. І це відбувається і на Україні, і в Етіопії, і в Камбоджі, і в Нікараґуа, і в Ель Сальвадорі. Одні гинуть фізично, інші — національно, духово. Нам доля призначила проти нашої волі бути свідками страшних людських і національних трагедій. Ми всі співвідповідальні за те, що діється сьогодні.

Наше духовне існування на Україні і в діяспорі, наша національна ідентичність сьогодні загрожені більше ніж будь-коли перед цим. Протягом століть у тяжкій боротьбі ми становилися як народ, як нація. Сьогодні в нас це забирають, цього нас позбавляють.

Ми сьогодні осягнули форми нашого існування, нас визнають, нас називають українцями, але одночасно ці наші форми затрачають український зміст як там, так і тут.

І коли ми говоримо про тернистий шлях наших Церков, то перед нами на повну величину виринає питання: якою буде наша Церква, яка вже у своїй назві має слово „Українська", якщо вона не буде виповнена українським національним змістом?

За нами страшний тернистий шлях наших Церков. На мучеництві побудована кожна віра. Ті, що пройшли той шлях мучеництва — можуть дати нам силу видержати національно, духово, релігійно там і тут.

Поширити інформацію про рух опору на Україні по всіх наших поселеннях, поширити слово про замучених і вбитих із церковних проповідальниць, у школах, організаціях молоді — допоможе нам зблизити нас духовно, а як зблизимось у нас затрачатиметься все те другорядне і сторядне, яке нас так страшно ділить і не дає стати на повний зріст і сказати слово правди про наш народ так, щоб його почув увесь світ.

Зібратися хоч раз на рік, в голодний обід, з нагоди якогось національного чи релігійного свята, в один день на всіх поселеннях і забути про страшну довколишню дійсність, безперспективність, безнадійність і перенестись хоч раз на рік думками і серцем до тих, які вистояли і не впали — великі, гідні, святі. Перенестись думками до тих, які далі устелюють свій шлях до Бога, до свободи своєму народові — тернами.

РОЧЕСТЕР...

(Закінчення зі стор. 1)

Головою Ділового комітету обрано М. Крамарчук, а її заступники — Роман Куціль, д-р І. Кіндрат, Федір Федоренко та Павло Прокопенко. Члени Управи: Іванна Мартинець, Марія Павлюк, Ірина Руснак, Ольга Король, Любомир Білик, Василь Іванців, Юрій Ганушевський. Контрольну комісію очолив д-р Теофіль Артемович, а членами є Мирон Бабюк, Володимир Гавриляк, Марія Холєвчук, Орест Гафткович та Петро Дзюба. Вибрано теж окремо Організаційну референтуру з 15 осіб та вільних членів — 18 осібв. Члени Організаційної комісії і вільні члени будуть призначені до особливих доручень і працюватимуть комісіями.

На порядку зборів була доповідь голови Ділового комітету Хрищення Руси-України — Гарвардський Проєкт д-ра Степана Вороха, який взивав громаду, яка дочекалася найбільшого ювілею українського народу, 1000-ліття Хрищення України, гідно і достойно його відзначити. Кожна громада повинна створити комітет і кожна українська родина мусить допомогти у боротьбі проти російського наступу на українське християнство.

Присутні деклярували пожертв 35,000 дол. Перед створенням Відділу громада жертвувала понад 9,000 дол.

БОРОТЬБА МІЖ ПЛЕМЕНАМИ в Південній Африці далі триває. Досі загинуло понад 50 осіб у висліді зудару між племенами Зулю і Пондо. Проти себе виступили 2,000 членів племени Зулю і 3,000 членів Пондо. Поліція назвала цей зудар найгрізнішим і найбільш завзятим. Птотивники вживали проти себе все: довгі ножі, всякі інші гострі речі, і, правдоподібно, зброю, від якої в першу чергу загинули люди по обидвох сторонах.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ правдоподібно приготовляється до відновлення дипломатичних зв'язків з Ізраїлем і сильного збільшення числа жидів, які бажають виїхати до західніх країн, в першу чергу до Ізраїля. Цю інформація підтвердили обидві сторони — жидівська в ЗСА і совєтські дипломати. Неназваний представник жидівських організацій зустрічався недавно із совєтськими речниками, які переказали йому про „новий напрям у політиці" СССР у відношенні до Ізраїля. В інформації не сказано однак за яку ціну совєти вирішили змінити свой дотеперішній курс.

ДВОМОТОРОВИЙ ЛІТАК після безуспішної спроби приземлитися в густому тумані на летовищі Бюкенен вдарився в дах торговельного центру в каліфорнійському місті Конкорд. Три особи, що були на покладі літака, загинули, 63 покупці торгового центру поранені.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 29-го ГРУДНЯ 1985 р.

Джансон Сіті, Н.Й. Річні Загальні Збори Т-ва Запорожська Січ 21-ий Відд., о год. 2-ій по пол. у приміщенні Клюбу Українського Меморіяльного Осередку. Звіти Управи та вибір Управи на 1986 р. Проситься членів прибути. — Г. Пригода, гол., І. Бараник, секр.